

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Jaarstukken 2023 WDO Delta		Reg. Nr.	Z/24/061845-259152
		Portefeuillehouder	H.J. Pereboom
Datum DB - vergadering	4 juni 2024	Datum AB - vergadering	25 juni 2024

VOORSTEL

Het algemeen bestuur¹ besluit:

1. De jaarstukken 2023, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, vast te stellen.
2. Kennis te nemen van het accountantsverslag en de controleverklaring.
3. Het positieve exploitatiesaldo van de taak watersysteembeheer à € 6.027.855,23 toe te voegen aan de egaliseringsreserve watersysteembeheer.
4. Het positieve exploitatiesaldo van de taak zuiveringsbeheer à € 2.908.910,10 toe te voegen aan de egaliseringsreserve zuiveringsbeheer.
5. In verband met de herijking van het weerstandsvermogen:
 - a. voor de taak watersysteembeheer € 703.000 te onttrekken aan de egaliseringsreserve en toe te voegen aan de algemene reserve;
 - b. voor de taak zuiveringsbeheer € 364.000 te onttrekken aan de egaliseringsreserve en toe te voegen aan de algemene reserve.
6. Kennis te nemen van het jaarverslag Handhaving en vergunning 2023.

¹ DB-leden bieden jaarstukken aan en onthouden zich op grond van de Waterschapswet als AB-lid van stemming.

SAMENVATTING

In de begroting 2023 heeft u een breed scala aan opdrachten (regulier werk, maatregelen en projecten) en daarbij behorende budgetten opgenomen. Met deze jaarstukken leggen wij verantwoording af over de realisatie.

De accountant heeft de jaarrekening gecontroleerd en van een goedkeurende controleverklaring voorzien. De bevindingen zijn opgenomen in het accountantsverslag.

Onze werkzaamheden werden ook in 2023 beïnvloed door diverse ontwikkelingen, zowel mondiaal als nationaal. Zo probeerden we in de begroting en in de praktijk invulling te geven aan o.a. de stijgende inkoopkosten, schaarste op de arbeidsmarkt en fluctuaties in de renteontwikkeling. Terugkijkend zijn we er trots op dat 16 van de 24 beoogde maatregelen afgerond konden worden.

In de 2^e Bestuursrapportage werd (na inzet van de begrote reserves) een lager begrotingstekort (= voordeel) verwacht van € 3,7 miljoen. Uiteindelijk blijkt 2023 uit te komen op een positief resultaat van afgerond € 8,9 miljoen. Hierin zijn de onttrekkingen uit de egalisereserves (€ 8,5 miljoen) en de algemene reserves (€ 0,8 miljoen) reeds verwerkt. Zonder deze onttrekkingen zou het resultaat € 0,4 miljoen nadelig zijn (in de begroting na wijziging werd uitgegaan van een nadeel van € 9,53 miljoen).

Het totale voordeel wordt voor ongeveer de helft (€ 4 miljoen) veroorzaakt door een hogere opbrengst aan waterschapsbelastingen, rente en dividend. Het andere deel is ontstaan op grond van de beïnvloedbare kosten en inkomsten binnen de 4 begrotingsprogramma's (personeel, goederen & diensten en voorzieningen). Dit betreft een afwijking van 3% t.o.v. de begroting.

Exploitatierkening totaal programma's (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil Begroting Realisatie
Totaal netto-kosten programma's	151.641	144.899	6.742
Baten			
Belastingopbrengsten	139.816	141.426	1.610
Dividend	2.300	3.082	782
Inzet egalisereserve	8.500	8.500	-
Inzet algemene reserves	1.025	828	-197
Totaal netto-baten	151.641	153.836	2.195
Netto-resultaat voor bestemming (+ = positief resultaat)	-	8.937	8.937

Exploitatierkening naar kostendragers (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil Begroting Realisatie
Totaal Watersysteembeheer	6.632	483	6.149
Totaal Zuiveringsbeheer	2.893	-92	2.985
Resultaat (+ = tekort)	9.525	391	9.134
Resultaatbestemming			
Algemene reserve Watersysteembeheer	-632	-511	-121
Algemene reserve Zuiveringsbeheer	-393	-317	-76
Egalisereserve Watersysteem	-6.000	-6.000	-
Egalisereserve Zuiveringsbeheer	-2.500	-2.500	-
	-9.525	-9.328	-197
Resultaat	-	-8.937	8.937

Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt te bestemmen (afgerond):

- egaliseringsreserve Watersysteembeheer € 6,028 miljoen (toevoeging)
- egaliseringsreserve Zuiveringsbeheer € 2,909 miljoen (toevoeging)

Bij de behandeling van de begroting 2024 (november 2023) heeft u besloten om de gewenste mutaties naar aanleiding van de herijking van het weerstandsvermogen eerst af te wegen tegen de werkelijke uitkomst 2023. Omdat 2023 met een positief resultaat sluit, stellen wij u voor om:

- a. voor de taak watersysteembeheer € 703.000 te onttrekken aan de egaliseringsreserve en toe te voegen aan de algemene reserve;
- b. voor de taak zuiveringsbeheer € 364.000 te onttrekken aan de egaliseringsreserve en toe te voegen aan de algemene reserve.

In onderstaande tabel zijn de mutaties op de reserves vanwege de voorgestelde resultaatbestemming en herverdeling samengevat.

(Bedragen x € 1.000)

	Stand voor resultaat- bestemming	Resultaat- bestemming	Herverdeling	Stand na herverdeling en resultaat- bestemming
	€	€	€	€
Algemene reserves				
Watersysteembeheer	3.262		703	3.965
Zuiveringsbeheer	3.283		364	3.647
Bestemmingsreserves tariefsegalisatie				
Watersysteembeheer	7.226	6.028	-703	12.551
Zuiveringsbeheer	3.294	2.909	-364	5.839
Overige bestemmingsreserves				
HWBP	2.995	-	-	2.995
Totaal	20.060	8.937	-	28.997

(Bij de behandeling van de begroting 2024 werd de stand van de egaliseringsreserve watersysteembeheer ingeschat op € 6.342.000 waarvan € 5.248.000 is ingezet en de egaliseringsreserve zuiveringsbeheer op € 2.888.000 welke volledig is ingezet.)

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Met de Jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van de voorgenomen maatregelen, projecten en reguliere werkzaamheden en de benutting van de hiervoor beschikbaar gestelde middelen.

KADER

- Begroting 2023
- Waterschapsbesluit
- Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen

ARGUMENTEN

Algemeen

Het jaarverslag bevat de inhoudelijke programmaverantwoording inclusief een toelichting op de financiële verschillen tussen begroting en realisatie. De jaarrekening is een financieel verantwoordingsdocument, waarin de balans en de exploitatierekening zijn opgenomen. Het jaarverslag en de jaarrekening (tezamen de jaarstukken) bieden wij u bij deze ter vaststelling aan.

Onze accountant (BDO) geeft, naast het getrouwheidsoordeel, ook een oordeel over de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties. Daarnaast geeft deze met zijn controleverklaring een oordeel over de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de jaarrekening. De jaarrekening is geheel financieel van aard.

BDO heeft een goedkeurende verklaring verstrekt. De bevindingen van de accountant zijn opgenomen in het accountantsverslag.

De auditcommissie ziet namens uw bestuur toe op het controleproces uitgevoerd door de accountant en daarmee op de juistheid en rechtmatigheid m.b.t. de totstandkoming van de jaarstukken. De auditcommissie rapporteert in deze vergadering separaat haar bevindingen.

Maatregelen

Bij het vaststellen van de begroting voor 2023 hadden we nog geen enkel vermoeden hoe lang we nog met het de gevolgen van de oorlog van Rusland tegen Oekraïne (begin van de aanval in februari 2022) te maken zouden hebben, resulterend in sterk oplopende prijzen en vertraging in de levering van materialen.

Daarnaast merken we nog steeds de gevolgen van een krappe arbeidsmarkt en de beperkingen rond stikstof. Rekening houdend met al deze restricties zijn we ons werk zo goed mogelijk blijven doen: zorgen voor veilig water, voldoende water en schoon water.

Daarvoor waren in de begroting 2023 een breed scala aan opdrachten (regulier werk, maatregelen (d.w.z. waar het algemeen bestuur over gaat) en projecten) en (bijbehorende) budgetten opgenomen.

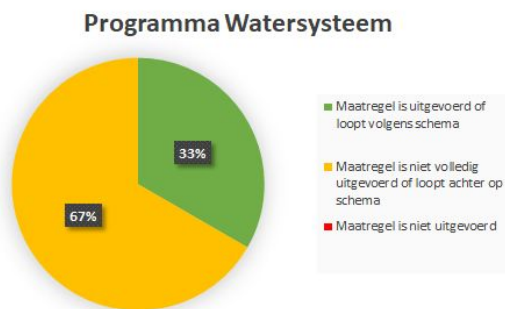
Met de Jaarstukken wordt zowel inhoudelijk als financieel verantwoording afgelegd over de realisatie van de maatregelen en niet over de behaalde doelen.

Ondanks alle uitdagingen zijn we erin geslaagd zijn om een groot deel van de voorgenomen maatregelen uit de begroting te realiseren (16 van de 24). Enkele projecten hebben om begrijpelijke redenen vertraging opgelopen (7) en 1 maatregel is uiteindelijk niet gerealiseerd. Dat een aantal maatregelen (veranderopgaves) niet of niet volledig is gerealiseerd, vormt ten opzichte van het totale werk echter een fractie, omdat de meeste werkzaamheden en budget van ons waterschap bestaat uit instandhoudingsopgaves.

In het Jaarverslag wordt voor de vier programma's teruggeblikt op de realisatie aan de hand van de uitgangspunten en voorgenomen maatregelen zoals verwoord in de begroting. Onderstaand treft u per programma een korte samenvatting aan. De aangehaalde tekst voor de maatregelen die vertraging opgelopen hebben of niet gerealiseerd zijn, is afkomstig uit de begroting 2023.

Voor een meer uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar het desbetreffende programma in het Jaarverslag.

Watersysteem

In de begroting zijn voor dit programma 3 maatregelen geformuleerd, hiervan is er 1 volgens plan verlopen en bij 2 is de doelstelling gedeeltelijk gehaald.

De volgende maatregel is geheel gerealiseerd:

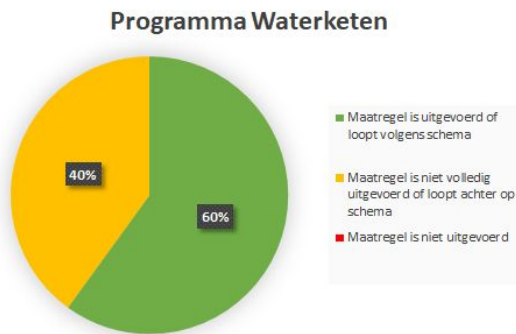
- Positionering watersysteem in omgevingsprocessen (NPLG en NOVI/Novex).

De volgende maatregelen zijn gedeeltelijk gerealiseerd:

- De Nota Peilbeheer (2017) wordt geactualiseerd. Dit is inmiddels gedaan in Q1 2024.

- In 2023 zetten we de uitvoering van het WOM-programma voort en realiseren daarmee de doelen voor NBW, KRW, ZON en de actualisatie van de peilbesluiten.

Waterketen

In de begroting zijn voor dit programma 5 maatregelen geformuleerd, hiervan zijn er 3 volgens plan verlopen en bij 2 is de doelstelling gedeeltelijk gehaald.

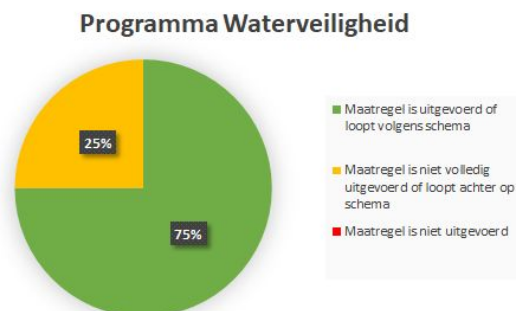
De volgende maatregelen zijn geheel gerealiseerd:

- Sliblijn Echten.
- Datagedreven sturing.
- Rwzi Hessenpoort als Smart Energy Hub.

De volgende maatregelen zijn gedeeltelijk gerealiseerd:

- Optimalisatie afvalwaterstudie (OAS) Zwolle.
- Zandfilter Echten.

Waterveiligheid

In de begroting zijn voor dit programma 4 maatregelen geformuleerd, hiervan zijn er 3 volgens plan verlopen en bij 1 is de doelstelling gedeeltelijk gehaald.

De volgende maatregelen zijn geheel gerealiseerd:

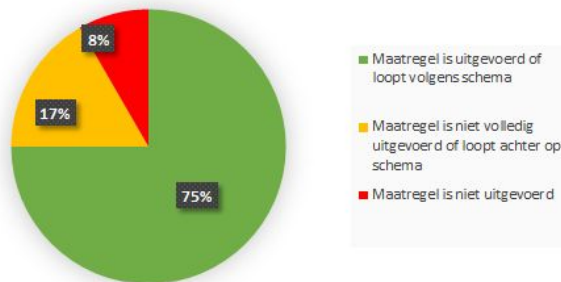
- Opstellen van een nieuw veiligheidsbeleid dat als basis wordt gebruikt voor actualisatie langjarige programmering HWBP.
- Opstellen van een geactualiseerd HWBP programma.
- Potentiële scope-reductie inzichtelijk maken van de waterveiligheidsopgave vertaald naar minder meerkosten en impact op de omgeving.

De volgende maatregel is gedeeltelijk gerealiseerd:

- Opstellen van een plan van aanpak voor de toetsing van de regionale keringen op basis van de door provincie Overijssel en Drenthe vastgestelde waterstanden.

M&O

Programma Maatschappij en Organisatie

In de begroting zijn voor dit programma 12 maatregelen geformuleerd, hiervan zijn er 9 volgens plan verlopen, 2 doelstellingen zijn gedeeltelijk gehaald en 1 doelstelling is niet gehaald.

De volgende maatregelen zijn geheel gerealiseerd:

- Er zullen diverse verkennende onderzoeken worden uitgevoerd, zodat WDO Delta inzicht krijgt in deze opgaven en de aanpak hiervan voor de komende jaren.
- Voor een proactieve benadering bij klimaatadaptatie is het nodig dat we een aanzet maken om te bepalen wat de gevolgen zijn voor ons beheergebied, hoe wij onze rol en positie zien in deze omgevingsprocessen en wat onze ambitie is.
- In de jaren 2023/2024 voeren wij verkenningen uit. Aansluitend zullen wij hierop plannen uitwerken om te komen tot realisatie.
- Op basis van de in 2022 ontwikkelde aanpak gericht op het versterken van de nationale en EU subsidie/fondsenwerving geven we deze aanpak concrete invulling.
- De opgestelde communicatiestrategie wordt uitgevoerd, de verkiezingen verlopen rechtmatig, het coalitieakkoord wordt ambtelijk ondersteund en nieuwe bestuursleden krijgen een inwerkprogramma aangeboden.
- Het gehele traject om te komen tot invoering van een rekenkamer met ingang van 1 januari 2024 wordt voorbereid.
- De effecten van de sterke prijsstijging van energie worden in scenario's omgezet en mogelijke oplossingen voor de korte en middellange termijn met betrekking tot energievoorziening en -gebruik worden uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd.
- We gaan actief nieuwe technieken en innovaties toepassen in onze organisatie vanuit de opgave Digitale Transformatie.
- In 2023 wordt voor de programma's Watersysteem, Waterketen en M&O een concept voor een O&I agenda opgesteld.

De volgende maatregelen zijn gedeeltelijk gerealiseerd:

- Van elektriciteit-neutraal naar energieneutraal: realiseren voorbereiding bouw windturbine Kampen.
- De klanttevredenheid wordt gemeten via een KTO (klanttevredenheid onderzoek).

De volgende maatregel is niet gerealiseerd:

- In lijn met BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) wordt geïnvesteerd in verhoging van de cyber-weerbaarheid, zodat eind 2023 voor de belangrijkste onderdelen (hoogste risico en/of voorwaardelijk voor andere onderdelen) volwassenheidsniveau 4 wordt behaald.

Jaarverslag Vergunningen & Handhaving 2023

Bijgaand treft u onze het Jaarverslag Vergunningen & Handhaving 2023 aan, inclusief onze begeleidende brief. In het Fractievoorzittersoverleg van 17 oktober 2023 is afgesproken dit jaarverslag ook als bespreekpunt te agenderen, zo mogelijk tegelijk met de jaarstukken. U treft de stukken bijgaand aan, om u de gelegenheid te bieden hier op te reflecteren.

FINANCIËN

Financieel gezien constateren we dat het gesaldeerde resultaat van alle baten en lasten voor de onttrekkingen aan de reserves € 0,39 miljoen negatief bedraagt. In de begroting was uitgegaan van een tekort van € 9,525 miljoen. De onttrekking aan de egalisereserves blijkt uiteindelijk niet nodig te zijn, waardoor beide egalisereserves ook weer via de resultaatbestemming gevuld worden. Vanwege de onttrekking in 2023 aan de algemene reserves (dekking SaaS-uitgaven) en de gewenste herijking van het weerstandsvermogen op basis van risico inventarisatie (begroting 2024) wordt voorgesteld om de algemene reserves weer op niveau te brengen door middel van een onttrekking aan de egalisereserves.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil Begroting Realisatie
Lasten			
Rente en afschrijvingen	37.090	37.600	-510
Personeelslasten	67.861	69.492	-1.631
Goederen en diensten van derden	59.618	56.178	3.440
Bijdragen aan derden	5.854	4.854	1.000
Toevoegingen aan voorziening	646	787	-141
Onvoorzien	-	-	-
Subtotaal lasten	171.069	168.911	2.158
Baten			
Financiële baten	591	2.039	1.448
Personeelsbaten	367	1.040	673
Goederen en diensten aan derden	2.553	4.065	1.512
Bijdragen van derden	1.739	3.119	1.380
Waterschapsbelastingen en dividend	142.116	144.508	2.392
Interne verrekeningen (voorz. en activering)	14.178	13.749	-429
Subtotaal baten	161.544	168.520	6.976
Saldo van baten en lasten	-9.525	-391	9.134
Inzet tariefegalitatie	8.500	8.500	-
Inzet algemene reserves	1.025	828	-197
Gerealiseerd resultaat	-	8.937	8.937

In de 2e Bestuursrapportage prognosticeerden wij een positief resultaat à € 3,7 miljoen (waarvan aan belasting/dividend een verwacht voordeel van € 2,3 miljoen). Dat het jaarrekeningresultaat hoger is uitgevallen, wordt niet alleen veroorzaakt door lagere bestedingen en hogere inkomsten binnen de 4 programma's maar ook door een aantal extra niet beïnvloedbare meevallers waaronder het resultaat van GBLT, de uiteindelijke belastingopbrengsten en de positieve renteopbrengst. Ook binnen de voorzieningen zijn nog extra niet voorziene voor- en nadelen gerealiseerd (o.a. de vrijval van de PBB-voorziening à € 470.000).

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil Begroting Realisatie
Programma			
Watersysteem	54.620	52.249	2.371
Waterketen	43.136	41.282	1.854
Waterveiligheid	14.844	13.721	1.123
Maatschappij en Organisatie	39.041	37.647	1.394
Totaal programma's	151.641	144.899	6.742
Onvoorzien	-	-	-
Totaal netto-kosten programma's	151.641	144.899	6.742
Baten			
Belastingopbrengsten	139.816	141.426	1.610
Dividend	2.300	3.082	782
Inzet egaliseringsreserve	8.500	8.500	-
Inzet algemene reserves	1.025	828	-197
Totaal netto-baten	151.641	153.836	2.195
Netto-resultaat voor bestemming	-	8.937	8.937

(+ = positief resultaat)

De jaarrekening is door de accountant voorzien van een goedkeurende verklaring.

In de financiële beschouwing per programma worden eerst de belangrijkste afwijkingen op de netto-lasten toegelicht en vervolgens de afwijkingen op belastinginkomsten/dividend (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	Begroting 2023	Prognose Berap 2 2023	Realisatie 2023	Vershil Begroting Realisatie
Netto-lasten	151,6	150,2	144,9	-6,7
Belastingbaten (incl. dividend)	-142,1	-144,4	-144,5	-2,4
Algemene reserve i.v.m. SaaS-oplossingen	-1,0	-1,0	-0,8	0,2
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal	8,5	4,8	-0,4	-8,9

Netto-lasten en Algemene reserve

Bedragen x € 1.000.000

Betreft	Vershil
Personeelslasten	-2,9
Kapitaallasten & financiële baten	1,5
Goederen en Diensten	7,3
Algemene reserves (dekking SaaS-kosten)	-0,2
Onvoorzien/Voorzieningen	0,7
Totaal	6,5

Personeelslasten nadeel € 2,9 miljoen

Eind 2022 werd er een nieuwe 1-jarige cao overeengekomen (verwacht nadeel € 0,9 miljoen), terwijl de pensioenpremies lager zouden uitvallen (verwacht voordeel € 0,5 miljoen). In de 2^e bestuursrapportage werd gemeld dat door personele krapte er een voordeel zou ontstaan op het

begrote salarisbudget, maar dat deze grotendeels teniet zal worden gedaan door hogere inhuur (nadeel € 2,0 miljoen). Uiteindelijk zijn er minder uren besteed aan de investeringsprojecten (€ 1,9 miljoen).

Toelichting verschil personeelslasten	x € 1.000	
- Salarisen (incl. overwerk hoog water)	206	V
- Sociale- en pensioenpremies	815	V
- Reiskosten	-327	N
- Studiekosten	-336	N
- Vacatures (extra ondersteuning)	-231	N
- Verkoop verlofuren	352	V
- Ontvangen vergoedingen (ziekte, detachering enz.)	672	V
- Extene inhuur	-2.029	N
- Activering personeelslasten	-1.908	N
- Overige verschillen	-80	N
TOTAAL	-2.866	

De dotaties aan de personeelsvoorzieningen (totaal nadeel van € 141.000 ten opzichte van de begroting) zijn verantwoord onder de post "Toevoegingen aan de voorzieningen".

Kapitaallasten voordeel € 1,5 miljoen

Conform het afschrijvingsbeleid worden projecten in het jaar na afronding in afschrijving genomen. In de 1^e bestuursrapportage werd al gemeld dat een aantal projecten later opgeleverd zou gaan worden dan begroot.

In combinatie met een zeer voordelig renteresultaat (hogere rentevergoeding voor Schatkistbankieren) en de hogere toerekening van bouwrente aan het onderhanden werk (OHW / m.n. HWBP-Stadsdijken conform AB-besluit) blijkt bij het opstellen van deze jaarstukken het uiteindelijke voordeel op € 1,5 miljoen uit te komen.

Sinds een aantal jaren kent ook ons waterschap het beleid dat bedrijfsapplicaties in principe niet meer op eigen servers staan, maar in de cloud bij onze softwareleveranciers (ook wel SaaS-oplossing genoemd). Eind 2022 werd duidelijk dat cloud-software etc. altijd direct ten laste van de exploitatie moeten worden gebracht. Dit leverde in 2023 een desinvestering op van N € 0,4 miljoen.

Goederen en Diensten voordeel € 7,3 miljoen

Het positieve saldo bij Goederen en diensten wordt door een groot aantal posten bepaald (V = voordelig, N = nadelig):

Watersysteem:

- Geen kosten Deltaplan Agrarisch Waterplan (V € 400.000).
- Adviezen (V € 350.000).
- Exotenbestrijding (N € 550.000).
- Hogere indexering budgetten (N € 500.000).
- Verkoop materieel (V € 350.000).
- Baggeren (V € 200.000).
- Minder onderhoud (V € 450.000).
- Energiekosten (N € 900.000).
- Hogere indexering brandstof (N € 250.000).
- Hogere bijdrage Drentse Hoofdvaart (V € 200.000).
- Bijdrage Vitens drinkwatervoorziening (V € 200.000).
- Gaskosten (langer gebruik bestaande contract) (V € 200.000).
- Opdrachten externe bureaus (V € 450.000).
- Verkoop grond (V € 200.000).
- Subsidiebijdrage PPLG en geen bijdrage voor HOP en Novex (V € 450.000).
- Afrekening voorgaande jaren Deltaplan Agrarisch Waterplan (V € 300.000).
- Overige verschillen (V € 473.000).

Waterketen:

- Dubbele indexatie raming in de begroting (zie 1^e Berap) (V € 257.000).
- Energiekosten (V € 187.000).
- Minder externe uitbesteding voor onderhoud en opdrachten derden (V € 538.000).
- Transport-/verwerkingskosten + hoeveelheid slib (N € 111.000).
- Hogere ontvangen bijdragen voor verleende diensten aan derden (V € 231.000).
- Hogere betaalde bijdrage aan Aqualysis en Het Waterschapshuis (N € 114.000).
- Overige verschillen (N € 138.000).

Waterveiligheid:

- Extra kosten vanwege storm en hoog water (N € 150.000).
- Opruimen drijfvuil (daak) (V € 60.000).
- Minder onderzoeken uitgevoerd (V € 270.000).
- Toetsing regionale keringen (N € 90.000).
- Gebruiksgoederen (V € 80.000).
- Diverse opbrengsten (detachering, afrekening en verkoop) (V € 92.000).
- Overige verschillen (V € 26.000).

M&O:

- Gebruiksgoederen (V € 190.000).
- Gaskosten (langer gebruik bestaande contract) (V € 120.000).
- Huurkosten (V € 90.000).
- Licenties automatisering toename personeel (N € 325.000).
- Elektriciteitskosten (teruggave) en binnentuin (bijdrage) (V € 110.000).
- Minder onderzoeken uitgevoerd (V € 530.000).
- Dienstverlening GBLT (V € 325.000).
- Inzet stelpost indexeringen (V € 820.000).
- Bijdrage voor uitstel Omgevingswet en wet Openbare Overheid (V € 270.000).
- Bijdrage en afrekening Waterschapshuis (verdeeld over de andere 3 programma's) (V € 390.000).
- Internationale betrekkingen (V € 85.000).
- Budget SaaS-kosten ingezet via post personeel (V € 500.000).
- Uitbesteding diensten door derden (V € 575.000)
- Overige verschillen (V € 190.000).

Onvoorzien en voorzieningen voordeel € 0,7 miljoen

Het voordeel à € 0,7 miljoen wordt met name veroorzaakt door vrijval van de ingestelde mobiliteitsvoorziening, wachtgeldvoorziening en PBB-voorziening.

Inkomsten

Belastingbaten (incl. dividend)

De inkomsten uit de heffingen, inclusief die uit voorgaande jaren, vielen aanzienlijk hoger uit.

Voor Watersysteembeheer bedraagt het voordeel € 1,3 miljoen, dat grotendeels verklaard wordt door de waardeontwikkeling op de huizenmarkt, het lagere aantal inwoners, de nog aanvullend opgelegde verontreinigingsheffing en de lagere toegekende kwijtschelding.

Voor Zuiveringsbeheer is er sprake van een voordeel van € 0,3 miljoen. Grotendeels te verklaren door een hogere aanslag bij bedrijven, een lager aantal huishoudens en een lagere toegekende kwijtschelding.

De Nationale Waterschapsbank keerde meer dividend uit dan we hadden begroot: per saldo V € 206.000. Op basis van historische uitgangspunten is dit bedrag verrekend met watersysteem- en zuiveringsbeheer (87% versus 13%). Onze participatie in zonnepark De Mussels leverde daarentegen een dividenduitkering op van € 576.000.

Investerings

Het totale werkelijke investeringsvolume is qua uitgaven achtergebleven ten opzichte van de begroting. De maakbaarheid en de schaarste van benodigde materialen lagen hier veelal aan ten grondslag. Omdat het veelal om investeringen over meerdere jaren gaat, leidt dit eerder tot een verschuiving qua liquiditeit dan tot grote vertragingen qua opleveringsdatum en een verschuiving in de kapitaallasten.

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil Bijgest.begr. Realisatie
Investeringsvolume (HWBP)	66,4	87,3	20,9
Investeringsvolume (Overig)	113,7	62,6	-51,1
Totaal uitgaven	180,1	149,9	-30,2
Bijdragen (HWBP)	-47,8	-94,1	-46,3
Bijdragen (Overig)	-6,9	-5,8	1,1
Totaal inkomsten	-54,7	-99,9	-45,2
Saldo	125,4	50,0	-75,4

Resultaatbestemming

Onderstaand geeft de exploitatierekening naar kostendragers weer (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil Begroting Realisatie
Watersysteembeheer			
Netto lasten incl. onvoorzien	93.550	88.839	4.711
Kwijtschelding en oninbaar	1.655	1.473	182
Belastingopbrengsten	-86.572	-87.649	1.077
Dividenden	-2.001	-2.180	179
Totaal Watersysteembeheer	6.632	483	6.149
Zuiveringsbeheer			
Netto lasten incl. onvoorzien	58.091	55.484	2.607
Kwijtschelding en oninbaar	1.765	1.600	165
Belastingopbrengsten	-56.664	-56.850	186
Dividenden	-299	-326	27
Totaal Zuiveringsbeheer	2.893	-92	2.985
Resultaat	9.525	391	9.134
Resultaatbestemming			
Algemene reserve Watersysteembeheer	-632	-511	-121
Algemene reserve Zuiveringsbeheer	-393	-317	-76
Egalisatiereserve Watersysteem	-6.000	-6.000	-
Egalisatiereserve Zuiveringsbeheer	-2.500	-2.500	-
	-9.525	-9.328	-197
Resultaat	-	-8.937	8.937

In de begroting na wijziging werd uitgegaan van een tekort à € 9,525 miljoen.

Dit tekort zou worden gedekt door een 4-tal begrote onttrekkingen:

- 2x algemene reserve (€ 632.000 (WS) en € 393.000 (WK)) => totaal € 1.025.000) vanwege de SaaS-uitgaven en

- 2x egalisatiereserve (€ 6 miljoen (WS) en € 2,5 miljoen (WK)) => totaal € 8,5 miljoen) vanwege het

tekort op de uitvoering van de beide kostendragers.
Per saldo is er sprake van een sluitende begroting.

Het werkelijke resultaat van beide kostendragers (dat wil zeggen het verschil tussen alle gemaakte kosten en gerealiseerde inkomsten) bedraagt uiteindelijk € 391.000 negatief.

Dit resultaat bevat ook de werkelijke SaaS-uitgaven die gedekt mogen worden uit de algemene reserves (totaal € 828.000):

- algemene reserves: € 511.000 (WS) en € 317.000 (WK).

Om een goede vergelijking te kunnen maken tussen het begrote en het werkelijke resultaat zijn de bij de begroting besloten onttrekkingen aan de egaliseringsreserves (€ 8,5 miljoen) ook daadwerkelijk geboekt.

Uiteindelijk resulteert er een voordeel van € 8,9 miljoen.

Voorgesteld wordt om het voordelige resultaat als volgt te bestemmen (*bedragen x € 1.000*):

Watersysteembeheer	6.028
Zuiveringsbeheer	2.909
	8.937

Vanwege de onttrekking in 2023 aan de algemene reserves (dekking SaaS-uitgaven) en de gewenste herijking van het weerstandsvermogen op basis van risico inventarisatie (begroting 2024) moeten de algemene reserves weer op niveau gebracht worden door middel van een onttrekking aan de egaliseringsreserves. Bij de behandeling van de begroting 2024 (november 2023) heeft u besloten om de gewenste mutaties eerst af te wegen tegen de werkelijke uitkomst 2023. Omdat 2023 met een positief resultaat sluit, stellen wij u voor om:

- voor de taak watersysteembeheer € 703.000 te onttrekken aan de egaliseringsreserve en toe te voegen aan de algemene reserve;
- voor de taak zuiveringsbeheer € 364.000 te onttrekken aan de egaliseringsreserve en toe te voegen aan de algemene reserve.

(Bedragen x € 1.000)

	Stand voor resultaat- bestemming €	Resultaat- bestemming €	Herverdeling €	Stand na herverdeling en resultaat- bestemming €
Algemene reserves				
Watersysteembeheer	3.262		703	3.965
Zuiveringsbeheer	3.283		364	3.647
Bestemmingsreserves tariefseglisatie				
Watersysteembeheer	7.226	6.028	-703	12.551
Zuiveringsbeheer	3.294	2.909	-364	5.839
Overige bestemmingsreserves				
HWBP	2.995	-	-	2.995
Totaal	20.060	8.937	-	28.997

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Geen

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Geen

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

N.v.t.

COMMUNICATIE

De jaarverslaglegging en het accountantsverslag zijn, conform de bepalingen in de Waterschapswet, twee weken voor de behandeling in het algemeen bestuur ter inzage gelegd.

VERVOLG / UITVOERING

Na vaststelling van de Jaarstukken zal de Provincie als toezichhouder geïnformeerd worden.

BIJLAGEN

- *Jaarstukken 2023*
- *Accountantsverslag & Controleverklaring*
- *Brief van DB aan AB over Jaarverslag Vergunningen & Handhaving 2023 met bijlage*

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris-directeur,
E.M. van Grol

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman